

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет мистецтв
Кафедра ДПМ та дизайну

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри
_____ Томашевський В.В.
« ____ » _____ 20__ р.

Реєстраційний № _____
« ____ » _____ 20__ р.

**КОМПЛЕКСНИЙ ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ КОСТЮМЕРНОЇ
КАФЕДРИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ**

Кваліфікаційний проект студентки
групи Д-16
ступінь вищої освіти
«бакалавр»
спеціальності 022 Дизайн
Буянкіної Вікторії Андріївни
Керівник: канд. пед. наук, ст. викладач
Саприкіна Лілія Вікторівна

Оцінка:

Національна шкала: _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЄКТУВАННЯ	
ІНТЕР'ЄРУ КОСТЮМЕРНОЇ.....	5
1.1 Костюмерна та її функціональне призначення	5
1.2 Характеристика складових елементів інтер'єру костюмерної	7
1.3 Вимоги до проектування інтер'єру костюмерної.....	9
1.4 Аналіз композиційного рішення аналогів	13
Висновки до розділу 1	15
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ	
КОСТЮМЕРНОЇ КАФЕДРИ ДПМ ТА ДИЗАЙНУ	17
2.1 Основна ідея проектування інтер'єру костюмерної	17
2.2 Характеристика основних етапів проектування інтер'єру костюмерної	19
2.3 Економічне обґрунтування проекту	21
Висновки до розділу 2	22
ВИСНОВКИ.....	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	26
ДОДАТКИ.....	29
Додаток А	29
Додаток Б.....	30
Додаток В.....	31
Додаток Г	32
Додаток Д.....	33
Додаток Е.....	34
Додаток Є.....	35
Додаток Ж.....	36
Додаток З	37
Додаток И	38

ВСТУП

Актуальність теми. Життя сучасної людини непросто уявити без маси повсякденних предметів: для їжі ми використовуємо посуд, для проведення свята застосовуємо сучасні гаджети, а для виходу в світ – одяг і взуття. Щоб підтримувати порядок своїх речах, потрібно компактно і зручно їх розмістити, особливо якщо одяг вимагає особливих умов зберігання, наприклад, тканина швидко мнеться або ж скочується від тертя. Вирішенням цієї проблеми стане організація окремої костюмерної. Адже таке приміщення має всі умови для зберігання речей.

Необхідно розуміти, що декорації та костюми вимагають спеціальних умов зберігання. Йдеться мова не тільки про достатній простір для об'ємних декорацій і костюмів, а й про необхідність створення певної температури, освітленості і так далі. Відтак, виникає необхідність створення спеціального приміщення для костюмів. Важливість костюмерної для навчального закладу полягає в тому, щоб костюми не псувались і не піддавались деформації.

Зважаючи на актуальність та практичну значущість зазначеної проблеми було обрано тему кваліфікаційного проекту: **«Комплексний проєкт інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну».**

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні процесу проєктування та виготовлення елементів інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну.

Відповідно до мети визначено такі **завдання дослідження:**

1. Здійснити аналіз фахової літератури, технічної документації та методичних матеріалів з проєктування та планування костюмерної кімнати;
2. Визначити вимоги до проєктування інтер'єру костюмерної;
3. На основі аналізу аналогів виявити особливості композиційного рішення інтер'єру костюмерної;
4. Розробити комплексний проєкт інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну;

5. Виготовити в матеріалі та встановити елементи інтер'єру костюмерної навчального приміщення.

Об'єкт дослідження – дизайн приміщень загального користування.

Предмет дослідження – проектування елементів інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дазайну.

Задля реалізації мети та розв'язання поставлених завдань застосовувалися такі **методи дослідження**: теоретичний аналіз, систематизація та узагальнення літератури з тематики дослідження; метод типізації об'єктів дизайн-проектування; метод порівняльного та художньо-конструктивного аналізу інтер'єру; метод узагальнення задля визначення оптимального варіанту комплексного проектування; метод опису композиційно-графічної виразності об'єктів проектування; метод практичної роботи задля виготовленням елементів інтер'єру в матеріалі.

Практичне значення одержаних результатів полягає в проектуванні, виготовленні та розміщенні елементів інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну. Теоретична частина кваліфікаційного проєкту та виріб у матеріалі можуть бути використані як наочний матеріал у процесі професійної підготовки майбутніх дизайнерів інтер'єру.

Структура кваліфікаційного проєкту: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (27) та 10 додатків на 11 сторінках. Загальний обсяг роботи становить 39 сторінок. Обсяг основного тексту становить 25 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ

КОСТЮМЕРНОЇ

1.1 Костюмерна та її функціональне призначення

Костюмерна – це приміщення для зберігання театральних, маскарадних і звичайних костюмів, тому вона повинна мати свій особливий клімат. Всі системи зберігання можна поділити на дві категорії – *закриті* і *відкриті*. Перші – це ізольовані, автономні кімнати з дверима. Другі, що складаються з шаф і ящиків, прикривають легкими розсувними дверима або ширмою. Оскільки під костюмерну зазвичай використовують нішу, коридорчик-апендикс, кожен вільний клаптик приміщення, її планування цілком залежить від параметрів виокремленої площі.

Варто зауважити, що в першому випадку система виготовляється з використанням великої кількості листових матеріалів – наприклад, ДСП, дзеркал, пластмаси і т. д. Вона може встановлюватися на стіну або уздовж неї і частково приховувати її, ховаючи за собою всі дефекти. Також такі системи зберігання зазвичай мають дверцята, за якими можна приховати всі покладені на полиці речі [4, с. 74].

До відкритих систем відносяться – *стелажі*. Така система не має ніяких дверцят, але може допомогти створити певний рівень затишку в домі, адже на полицках можна розташовувати різні декоративні предмети. Також їх можна встановити і в костюмерній, за умови, що приміщення використовується лише як шафа.

Розглянемо класифікацію костюмерних: *лінійна*, *кутова*, *П-подібна* та *двостороння*. *Лінійна*, або *одностороння*, костюмерна – ширина такого сховища разом з приміркою зоною повинна бути не менше ніж 1,2 м. Лінійне планування передбачає створення довгої шафи вздовж однієї зі стін приміщення (Додаток А). *Кутова* костюмерна займає кут приміщення,

відокремлений за допомогою перегородки або розсувних дверей. Стелажі монтують вздовж суміжних стін, залишаючи посередині місце для переодягання (Додаток Б). *П-подібне* планування не менш зручне, але потребує значного простору (Додаток В). Глибина П-образної костюмерної повинна бути не менше 2 м. Шафи і полиці розташовуються по периметру трьох стін, щоб була можливість вільно обирати одяг навіть при умові зачинених дверей. *Двостороння* (паралельна) костюмерна – найбільш економний тип проектування (Додаток Г). Обладнують її в проходах та коридорах, розміщуючи стелажі паралельно один одному уздовж стін.

Функціональність кожної костюмерної системи обумовлена лише наявністю певних варіантів наповнення. Так, всередині можуть бути кошики, полиці, вішалки, коробки, ящики, пантографи тощо. Кількість кожного наповнювача буде залежати від розмірів костюмерної, побажань та від їх потреб [7, с. 93].

Всередині костюмерної обов'язково повинні бути розміщені такі елементи:

- штанга для вішалок з одягом;
- місце для зберігання взуття (стелажі);
- полиці або шафи.

Зупинимося більш детально на виокремлених елементах. Перший елемент – металеві *штанги*. Вони можуть встановлюватися як уздовж шафи, так і впоперек залежно від свого типу і довжини. На них розміщуються плечики з різним типом одягу: сукні, брюки, куртки, пальта тощо. Горизонтальні штанги для плечиків можуть бути різними залежно від призначення. Для суконь вони розташовуються на висоті 175-180 см, а для сорочок на висоті 100 см. Відстань між штангою для одягу і верхньою полицею має бути не менше 4-5 сантиметрів, щоб знімати одяг було зручно. *Плечики* та *гачки* призначені для розміщення кожного елемента одягу окремо. Що стосується ширини відділень для речей, що зберігаються на плечиках: достатня відстань - 5 сантиметрів, щільним розміщенням вважається – 2 см. Наступний

елемент – *стелажі*, використовуються для розташування взуття. Стелажі можна встановити вздовж стін або в окремому відсіку. Аналогом стелажів можуть бути *шафи для взуття*. Вони, як правило, невеликого розміру але при наявності полиць і дверцят, захистять взуття від пилу [11, с. 35].

Окремим елементом інтер'єру є полиці для речей. *Полиці* – один з головних елементів наповнення будь-якої шафи або костюмерної. Вони не займають багато місця, економлять простір, місткі, зручні у використанні. Оптимальна ширина полички – 30-40 см. Глибокими їх робити не варто, оскільки користуватися ними буде незручно [8, с. 42].

З'ясовано, що всі системи зберігання можна поділити на дві категорії – закриті (автономні кімнати з дверима) та відкриті (система, що не має ніяких дверцят). Виокремлено класифікацію костюмерних: лінійна, кутова, П-подібна та двостороння (паралельна). Функціональність кожної костюмерної системи визначається наявністю певних варіантів наповнення.

1.2. Характеристика складових елементів інтер'єру костюмерної

Задля організації зберігання речей всередині більших просторів та виробів застосовуються *системи зберігання* – елементи наповнення внутрішнього простору шаф або ж самостійні такі як шафа, тумба тощо.

З'ясовано, що системи зберігання для костюмерних бувають різні: каркасна, панельна, сітчаста або корпусна модель. Вони можуть бути виготовлені з дерева та його похідних, металу, пластику [15, с. 4].

Корпусна або модульна система – цей варіант, має певних розмірів секції, оснащені стінками з трьох сторін. Тобто у такій системі є «підлога», «стеля» і бічні частини. Зазвичай секції такої системи фіксуються вздовж стін і між собою. Матеріалом служить для виготовлення таких систем – ДСП або ЛДСП, тобто ламінований варіант. За допомогою таких систем костюмерну можна зробити дуже затишною, так як вона буде виглядати більш «теплою»,

ніж варіант з металевими елементами. На даний момент, ця система зберігання є найпоширенішим варіантом [15, с. 26].

Сітчаста система – це підвісний варіант, який кріпиться до стіни за рахунок фіксації на ній планки, до якої приєднуються напрямні. Вже в останніх за рахунок наявності перфорації можна закріпити сітки і різні полиці. Одяг у таких системах не «задиhaється», так як конструкція у них сітчаста. Так що речі завжди будуть провітрюватися. Також в сітчастій системі дуже просто знаходити потрібний одяг. Перевага цього варіанту – видима легкість, економія вільного простору, легкість у використанні і модернізації при необхідності, а ще – висока міцність. Система здатна витримати навантаження до 300 кг.

Каркасна система – цей варіант систем зберігання являє собою гібрид металевих і дерев'яних елементів. Як правило, вони дуже великі і займають простір від стелі до підлоги. Каркас у них металевий, на якому встановлюються полочки і скриньки. Але тримаються вони не дуже надійно і під великою вагою можуть впасти, так як обмежувачів на полицях не передбачено. Каркасна система відмінно виглядає в сучасних інтер'єрах. Якщо потрібен класичний вид то, краще вибрати корпусні системи. І, тим не менш, на сьогодні, каркасні системи набувають популярності, так як вони зручні, практичні і легкі для самостійного збору.

Панельна система являє собою зафіксовану на стіні панель, на якій є різні дрібніші системи зберігання. Але роздільників, а також верхньої і нижньої стінки у неї немає. Сама по собі панель відноситься до відкритих систем зберігання і може виконувати декоративну функцію. Всі елементи на ній можна розташовувати так, як забажає власник. Підібрати таку систему зберігання можна під будь-який стиль інтер'єру [19].

Одним із головних правил оснащення гардеробу є – *вентиляційна система*. Гардеробна кімната повинна мати свій особливий клімат, інакше речі, які в ній зберігаються, почнуть псуватися і з'явиться неприємний запах. Щоб цього уникнути в гардеробних проводять вентиляційну систему або при наявності вікна, виконується провітрювання приміщення [21].

Отже, інтер'єр костюмерної передбачає наявність певних елементів – систем зберігання (каркасна, панельна, сітчаста або корпусна), які елементом наповнення внутрішнього простору або є самостійною системою (шафа, тумба тощо). Особливу роль у проектуванні костюмерної, поряд із зазначеними, відіграє вентиляційна система, вимоги до якої також необхідно з'ясувати.

1.3. Вимоги до проектування інтер'єру костюмерної

Аналіз вимог до проектування інтер'єру костюмерної дає змогу виокремити проблеми, такі як вентиляційна система та освітлення.

Зокрема костюмерна кімната повинна мати свій особливий клімат, інакше речі, які в ній зберігаються, почнуть псуватись і з'явиться неприємний запах. Щоб цього уникнути в гардеробних проводять *вентиляційну систему* або при наявності вікна, виконується провітрювання приміщення.

Дуже часто костюмерні є окремими приміщеннями (відгородженими перегородками або стінами) невеликої площі, що не мають вікон. Іноді їх роблять спеціально, переплановують існуючі кімнати, облаштовують в маленьких приміщеннях а іноді відгороджують частину кімнати гіпсокартовою перегородкою.

У цих випадках без вентиляційної системи не обійтись, з наступних причин:

- через застій повітря, може збільшуватись вологість (наприклад, якщо повісити в гардероб недостатньо сухий одяг після прання, або знявши її з себе), що призведе до серйозних наслідків. Наприклад, можлива поява цвілі;
- збережені речі будуть набувати неприємний специфічний запах. Особливо сильно можуть пахнути хутрянні вироби вбирають парфум.

Вентиляція забезпечує постійний приплив свіжого повітря і одночасно усуває старий та затхлий запах.

Якщо в костюмерній кімнаті відсутня вентиляційна система, то її можна організувати, наприклад: площа приміщення дорівнює 9м^2 при висоті стелі в 3 метри, то об'єм буде дорівнювати 27м^3 (ширину множимо на довжину). Отже, за годину з приміщення повинно вивітрюватись не менше 27м^3 повітря.

Вентиляційна система може бути природною і примусовою. Система робиться так, щоб був і приплив (надходження свіжого повітря), і витяжка (видалення повітря, щоб не застоювався), тобто повноцінна циркуляція.

При наявності вікна завдання спрощується. В такому випадку приплив свіжого повітря організовується через вікно: його можна тримати відкритим, або поставити в нього віконний клапан (в цьому випадку його не треба буде відкривати). Видалення повітря буде здійснюватися через інші кімнати. Найголовніший нюанс в такому випадку: з закритої костюмерної повинен бути вільний перетік. Тобто повинна бути або щілина під дверима, або решітка в дверному полотні [20].

Якщо в костюмерній кімнаті відсутнє вікно, то в такій ситуації задачу можливо вирішити такими способами:

- у стіну поставити припливний клапан, а видалення повітря буде відбуватися через інші кімнати;
- у стіну поставити припливний вентилятор, а видалення буде відбуватися через інші кімнати;
- у стіну поставити витяжний вентилятор, а приплив буде здійснюватися через кімнату, в яку виходить двері костюмерної (або з коридору).

Другим правилом оснащення гардеробної кімнати є – *освітлення*.

Важливу роль відіграє природне освітлення, тому при плануванні розташування систем зберігання речей, враховується розташування вікна. Денне світло повинне рівномірно освітлювати кімнату, тому не рекомендується завішувати вікна важкими шторами. Вдалим варіантом будуть світлі ролети; пропускають сонячні промені, закривають кімнату від сторонніх, а також оберігають речі від вигорання.

Основне призначення костюмерної кімнати – функціональне зберігання речей, що забезпечує швидкий пошук потрібного одягу або предмета. Незалежно від площі і конфігурації, існують основні області освітлення.

Для центру кімнати використовується стельове освітлення – розсіяне світло середньої інтенсивності. Рекомендується встановлювати джерело освітлення, наближений до природного, для реальної передачі кольору речей.

Дзеркало дозволяє використовувати приміщення в якості примірювальної. Розміщується підсвічування по контуру дзеркальної поверхні або встановлюється горизонтально над дзеркалом. Використовуються переважно люмінесцентні джерела, що володіють високим ступенем світловіддачі [17, с. 9].

Одяг і взуття підсвічуються за допомогою розсіяного теплого світла, що не створює реальні відтінки. Для висувних ящиків передбачено локальне освітлення. Але якщо системи зберігання розташовуються безпосередньо під стельовим освітленням, не потрібна установка додаткових джерел світла.

Найпопулярніше освітлення – стельове, незалежно від розміру і конфігурації костюмерної кімнати.

Для великих приміщень підходить установка світильників по всьому периметру; дозволяють легко знайти речі в дальньому кутку шафи або стелажа. Популярні точкові світильники допоможуть втілити будь-які ідеї.

Для маленьких приміщень краще використовувати світлодіодну стрічку, а також точкові світлодіодні світильники. Дозволяють домогтися максимально природного освітлення, можуть розташовуватися рівномірно по всьому периметру кімнати або підсвічувати окремі зони – стелажі, дзеркала.

Навісні люстри – привілеція великих приміщень з високими стелями. Використовуються для стилізації приміщення в класичному стилі або бароко. Для центрального освітлення рекомендується м'яке, приглушене світло, переважно комбінувати різні джерела.

Підвіски і кронштейни використовуються для костюмерних в сучасному стилі. Актуальні для нестандартних і маленьких костюмерних. Спрямоване джерело світла легко самостійно регулювати, висвітлюючи потрібну зону.

Завдяки додатковому освітленню вдасться візуально розширити простір. Локальне підсвічування полиць і стелажів дозволить швидко знайти потрібні речі [12, с. 97].

Галогенні точкові лампи встановлюються над полицями або на карнизах шафи. Сильно нагріваються, не повинні стикатися з одягом та іншими речами. Більш функціональним рішенням вважається використання накладних освітлювальних приладів. Можна підібрати будь-яку відповідну конструкцію з регулюванням напрямку світла. Представлені галогенними і люмінесцентними лампами.

Світлодіоди відносяться до найбільш економічного варіанту освітлення. Представлені в різних кольорах, можливо використовувати для підсвічування певних категорій речей. Допомагають швидко орієнтуватися серед численних полиць. Можна зонувати стелажі з взуттям, одягом, вибираючи для кожної категорії свій колір. Низька температура нагріву не пошкоджує покриття, компактні розміри ламп дозволяють вибрати будь-яку конфігурацію установки.

При проектуванні костюмерної кімнати враховується і оформлення світильниками дзеркал. Приміщення використовується не тільки з метою зберігання речей, але і для пошуку вдалих образів з подальшою приміркою. Джерела світла можуть розташовуватися по периметру або над дзеркальною поверхнею. Використовується яскраве, розсіяне освітлення [10, с. 7].

Галогенні світильники вибирають для костюмерних завдяки різноманітності дизайну і функціональних якостей. Забезпечують рівномірний розподіл потоку світла. Можна монтувати не тільки в стелю, створивши гіпсокартонну конструкцію, але і в козирок шафи. А також враховуються мінуси галогенних ламп – короткий термін експлуатації, низька міцність, виводяться з ладу при перепадах напруги. Не слід розміщувати в шафах,

полицях – високий ступінь нагрівання робить їх небезпечними при експлуатації в закритих конструкціях.

Світлодіодні світильники відносяться до високотехнологічних приладів, відрізняються економічністю, довговічністю експлуатації. Використовуються при оформленні інтер'єру приміщення, а також для підсвічування закритих систем зберігання. Є джерелом спрямованого потоку, відсутній ефект м'якого, розсіяного світла. Головні переваги-безпека, економія електроенергії.

Люмінесцентні світильники представлені в двома видами – компактні і лінійні (трубчасті). Використовуються для стельового освітлення, трубчасті можуть встановлюватися для підсвічування дзеркал. Лампи не нагріваються, мають високу світловіддачу і тривалим терміном експлуатації. Недостатня міцність при механічних ударах, а також складності підключення є основними недоліками люмінесцентних ламп [10, с. 3].

Отже, з'ясовано, що оскільки основним призначенням костюмерної кімнати є функціональне зберігання речей, то для проєктування інтер'єру костюмерної необхідно враховувати певні вимоги. Зокрема, незалежно від площі і конфігурації костюмерної кімнати, необхідним є виокремлення певних областей освітлення. Важливу роль у проєктуванні костюмерної відіграє також вентиляційна система, яка впливає на ергономічність приміщення.

1.4. Аналіз композиційного рішення аналогів

Задля проєктування інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну, потрібним є аналіз та врахування основних потреб замовника та ергономічні показники. Проаналізуємо аналоги та виокремимо особливості проєктування інтер'єру костюмерної.

З'ясовано, що проєктування інтер'єру костюмерної базується на вимогах, які висуваються до різного типу конструкцій, що будуються на основі таких систем як: сітчаста, корпусна, панельна, каркасна, модульна тощо [9, с. 58].

Відтак, проаналізуємо особливості проектування *сітчастої системи* (Додаток Д). Подібний вид оптимальний для невеликого приміщення. Костюмерна такого типу складається з безліч полиць, штанг і полиць для взуття, що кріпляться на стіну за допомогою закріплень.

Сітчаста система має такі переваги: універсальність, велика кількість аксесуарів, міцність конструкції, відмінна вентиляція, вологостійкість, можливість трансформації. Недоліками зазначеної системи є: велика ціна, неможливо використовувати нерідні аксесуари, одяг може випадати з боків.

Корпусна система (Додаток Е). Конструкції корпусного типу відносяться до класики, затребуваною серед споживачів. Це готові рішення, елементи встановлюють стаціонарно. Корпусні меблі виконані з плит МДФ, ДСП-панелей, рідше – з масиву дерева.

Перевагами корпусної системи є: невисока ціна, зручне розміщення речей на полицях, комбінування елементів – відкриті ніші, закриті ящики, наявність дверей розсувного або розпахнутого типу; недоліками – неможливість перестановки модулів.

Панельна система використовується тими замовниками, які цінують стиль і естетичну привабливість (Додаток Є). Панельна система передбачає відсутність перегородок і роздільників між полицями. Монтаж відбувається за допомогою профілів, на які встановлюються полиці. Система відрізняється мобільністю, але при цьому дозволяє міняти і прибирати деякі елементи. Також часто встановлюють в невеликих приміщеннях, де стіни виступають природними обмежувачами [3].

Перевагами такої системи є можливість приховати недоліки стін, використання декоративних панелей, відсутність вертикальної перегородки, можна купити тільки каркас. Єдиним недоліком такої системи є висока ціна.

Відмінною особливістю *каркасної системи* є наявність металевих стійок, які впираються в підлогу і стелю, та на які прикручуються полки. Стиль такої системи відноситься до хай-тек і модерну (Додаток Ж).

Каркасна система має такі переваги: легкість монтажу, висока міцність опор, комбінування матеріалів елементів, перестановка комплектуючих, вентиляція, візуально не перевантажують інтер'єр, алюмінієві опори володіють великим терміном служби. Недоліками є: висока ціна, відкритість вимагає ідеального порядку.

Модульна система легко вписується в будь-який інтер'єр (Додаток 3). Її основою є металеві деталі. Модульні шафи, з яких складається система, мають «стелю», низ і бічні стінки. Перевагами такої системи є: висока міцність, всі деталі можна пересувати, різноманітна колірна гамма, тип модульних систем – відкриті, закриті, комбіновані, а недоліком – висока ціна [15, с. 11].

Дослідження аналогів дало змогу з'ясувати, що в кожній системі є як переваги над іншими системами так і недоліки. Але, проаналізувавши наскільки буде заповнена система, можна уникнути недоліків тієї чи іншої системи та вибрати оптимальний варіант системи для ергономічного та естетичного зберігання речей.

Висновки до розділу 1

Костюмерна є одним з головних приміщень без якої неможливо на професійному рівні підготувати будь-який захід. Саме тому слід створити оптимальні умови для того, щоб тканини, що вважаються досить вибагливим матеріалом, зберігалися якомога довше.

Слід зауважити, що в оформленні інтер'єру костюмерної повинні бути присутні такі важливі елементи як: вентиляційна система та система освітлення. Вентиляційна система або наявність вікна в костюмерній кімнаті забезпечить якісне збереження одягу, оскільки провітрювання приміщення є обов'язковою вимогою.

Важливу роль в інтер'єрі костюмерної кімнати відіграє природне освітлення. Денне світло повинне рівномірно освітлювати кімнату, а також

потрібно передбачити вигорання одягу. Саме тому при плануванні розташування систем зберігання речей, враховується розташування вікна.

Виокремлено такі основні вимоги до проектування костюмерної кімнати:

1. Костюмерна повинна бути окремою кімнатою, що обладнана відповідно до цілей і завдань;

2. У костюмерній повинні бути необхідні предмети для якісного збереження речей, а саме: освітлення, каркас з металевих штанг, полиці, дзеркала тощо;

3. Наявність вентиляційної системи або вікна для провітрювання приміщення;

4. Приміщення повинно бути просторим та зручним для збереження речей.

З'ясовано, що на проектування інтер'єру костюмерної значною мірою впливають такі фактори як: місце розташування світла, колір стін, підлоги, метраж приміщення та його призначення.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ КОСТЮМЕРНОЇ КАФЕДРИ ДПМ ТА ДИЗАЙНУ

2.1. Основна ідея проєктування інтер'єру костюмерної

Основна ідея проєктування інтер'єру костюмерної полягає в ергономічному проєктуванні приміщення для правильного збереження речей за всіма вимогами, а також естетичне проєктування, до якого відноситься «гра» кольору в приміщенні. Колір – це найбільш важливий фактор, який потрібно враховувати при оформленні приміщення, різні поєднання кольорів впливають не тільки на наш настрій, але й на наше сприйняття простору, оптично змінюючи пропорції приміщення. В цілому, яскраві, чисті кольори надають приміщенню живий, радісний вигляд, в той час як пастельні світлі формують більш спокійну атмосферу [14, с. 4].

Тому, керуючись проектними розробками ми представили п'ять варіантів ескізного вирішення з різними наповненнями та оформленнями приміщення.

В розробці першого ескізу (Додаток И, Рис. 1) ми віддали вподобання до оформлення стін. Вирішенням стало настінна живопис абстрактного стилю. Основна колірна гама пастельно-рожевих відтінків. В основі пастельних тонів лежить білий колір, пофарбований одним з первинних кольорів, що дає більш блідий, ослаблений варіант первинного пігменту. Класичні помаранчеві відтінки, а також відтінки рожевого, мигдально-зеленого, бузкового, блідо-жовтого і небесно-блакитного створюють заспокійливу атмосферу [18, с. 16].

Ширму та штанги для вішалок ми представили в металево-каркасному вигляді. Завісу для ширми вирішили в кораловому кольорі, таким чином, вона буде доповнювати пастельний колір стін. Також було встановлено полицю та нішу для аксесуарів світло коричневих відтінків, що візуально не зменшували простір приміщення і доповнювали пастельний колір стін.

У другому ескізі (Додаток И, Рис. 2) акцент зроблено на оформленні стіни, як і в першій розробці ескізу, тому представили пастельно-жовтий колір для стін, який символізує спокій та оптично збільшує простір. Запропоновано нанести на стіни настінний живопис у вигляді силуетів людини для того, щоб підкреслити пристосування приміщення. Також були представлені ширма з золотистою завісою та металевий каркас для вішалок і полиця із світлого дерева .

Варіант третього ескізного вирішення (Додаток И, Рис. 3) ми представили у вигляді настінного живопису з силуетами рослинного напрямку в чорно-білій гамі, оскільки поєднання чорного та білого кольорів додають стильний вигляд. Важливо не переобтяжити простір використанням чорного кольору, оскільки можна отримати негативний результат. У класичному поєднанні чорного та білого кольорів за основу береться білий колір – він збільшує простір і надає легкості та свіжості. З чорним кольором все навпаки, найчастіше його використовують для акцентів [13, с. 8]. В розробленому ескізі запропоновано використання двох бічних стін в чорно-білому настінному розписі, а двої інших – в білому кольорі. Також запропоновано розміщення двох ніш із світлого дерева та встановлення поміж них металевої каркасної системи, завісу для ширми представлено золотистого кольору.

Четвертий ескізний варіант (Додаток И, Рис. 4) – також в пастельно-рожевих тонах, як і в першому ескізі, для того, щоб передати стан емоційного спокою, а також запропонувавши настінний живопис з силуетами людей, що підкреслює цілі приміщення, як і в другому ескізі. Також представлено металеву каркасну систему для вішалок, посеред якої розміщено дві ніши із світлого дерева.

Останній варіант ескізної розробки (Додаток И, Рис. 5) представлено із пастельно-жовтою стіною, як і в другому ескізі, для того, щоб оптично збільшився простір, а варіант полиці запропоновано у вигляді відкритої системи ящиків. Каркасну систему для вішалок встановлено на одному рівні з другою системою, які з іншої сторони та ширмою.

Отже, для розроблення ескізів урахувалися всі побажання замовника, такі як: колірна гама приміщення та система зберігання речей. Тому, було вирішено використовувати пастельний колір для стін, оскільки приміщення невеликого розміру і полиці або ніші зі світлих відтінків дерева. Зауважимо, що однією з основних переваг пастельних тонів є легкість, з якою вони змішуються і тонально доповнюють один одного. Зокрема, пастельні тони застосовуються для оформлення невеликих приміщень, оскільки їх оптичні властивості дозволяють створювати ілюзію простору, тобто збільшувати простір.

Також було узгоджено із замовником розташування дзеркал, їм було виокремлено конкретне місце, для більш органічного використання приміщення.

2.2. Характеристика основних етапів проєктування інтер'єру костюмерної

Комплексне рішення будь якого виробу починається з комплексного аналізу аналогів, функціональних вимог, конструктивних матеріалів, технологічних особливостей виробу. Дослідивши комплексний підготовчий матеріал можна починати художнє конструювання елементів.

Під час виконання кваліфікаційного проєкту було визначено такі етапи: постановка технічного завдання та затвердження теми кваліфікаційного проєкту, оформлювання пропозицій, етапи роботи над ескізним і технічним проєктом, виконанням практичної частини кваліфікаційного проєкту в матеріалі та встановлення відповідно до задуму в інтер'єр приміщення.

Технічне завдання. У межах здійснення художньо-конструкторських робіт з оновлення навчально-методичного забезпечення та матеріально-технічної бази кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну Криворізького державного педагогічного університету та виконання плану координаційної роботи Художньої ради Криворізького державного

педагогічного університету з виконання художніх, проєктних та художньо-конструкторських робіт з внутрішнього оформлення приміщення університету на 2019–2020 н. р., у якому зазначено оновити до кінця 2019–2020 навчального року оформлення костюмерної кафедри, було отримано технічне завдання на здійснення таких робіт. Також наказом ректора КДПУ було затверджено тематику розробки кваліфікаційного проєкту: «Комплексний проєкт інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну».

Умовою постановки та виконання технічної пропозиції було те, що спроектовані об'єкти меблів повинні бути доцільними та доповнювати інтер'єр приміщення. Це було зумовлено ще й тим, що в цьому приміщенні знаходяться костюми, виготовлені студентами та викладачами кафедри ДПМ та дизайну. Також потрібно було враховувати всі вимоги до якісного збереження речей та ергономічне використання приміщення.

Здійснивши аналіз та відбір художньо-конструкторських пропозицій, дослідивши типи та варіанти оформлення приміщення, матеріали та технології встановлення елементів меблів, було розпочато роботу зі створення ескізів у графічному варіанті з урахуванням ергономічних та естетичних вимог. За основу було обрано декілька варіантів вирішення проєкту. Але елементи меблів мали бути, перш за все функціональними, простими, недорогими, естетичними та ергономічними. Тому деякі елементи меблів було спрощені, завдяки чому було досягнуто ефективності за економічним, естетичним та ергономічним показником.

Проєктні розробки, на яких було представлено ескізне вирішення проєкту: спрощені для виконання в матеріалі полиці, які не складні при встановленні, металева трубчаста система, які знаходяться паралельно одна одній та ширма напівкруглої форми, також виготовлена з металевої трубчастої системи. Задля більш ергономічного використання приміщення костюмерної кімнати було встановлено дзеркала.

Після затвердження роботи над ескізним проєктом, ми підійшли до виконання проєкту технічного, що передбачав завершальне компонування та виконання ескізів у натуральну величину.

Креслення натуральної величини, здійснювалося за допомогою комп'ютерної техніки та графічної програми Coral Draw X8. Здійснення замірів виконувалося самостійно. У ході роботи враховувалися побажання замовника щодо розмірів деяких елементів меблів.

Після цього було затверджено матеріал виготовлення та колірну гаму кожного елемента меблів. Далі виконувалась закупівля матеріалу для практичної частини кваліфікаційного проєкту.

Останнім етапом роботи над кваліфікаційним проєктом стало здійснення практичної частини кваліфікаційного проєкту та встановлення в місце, що відповідало проєктній документації та технічному завданню.

2.3. Економічне обґрунтування проєкту

Виконуючи практичну частину кваліфікаційного проєкту з теми: «Комплексний проєкт інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну», було закуплено матеріали, які попередньо були узгоджено із замовником (Рис. 2.3).

Елементи інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну виготовлялися з найбільш міцних матеріалів. Оскільки першочерговою вимогою до матеріалів була їх надійність та довговічність, то використовувалися метал, дерево тощо.

Таблиця 2.3

Економічне обґрунтування проєкту

	Найменування матеріалу	Кількість одиниць	Загальна вартість
1	Металеві труби	8	563.42
2	З'єднання між трубами (углове)	4	137.94
3	Кріплення для труб (до стіни та підлоги)	9	155.93

4	Дзеркало	2	630
5	Кріплення до дзеркала	2 набори	106.43
6	Завіса (для ширми)	1 (2м на 1м)	400
7	Кріплення для завіси	1м	26
8	Полиці	2	2000
9	Кріплення для полиць (до стіни)	7-8	122.96
10	Дюбель (кріплення у стіну)	100	250

Отже, задля виготовлення кваліфікаційного проєкту використовувалися такі матеріали як: хромові металеві труби, угловий тип з'єднання між трубами, кріплення для труб (до стіни та підлоги), два дзеркала та два набори кріплень для них, завіса для ширми і кріплення для неї у вигляді липучок, дві полиці та кріплення (до стіни), а також дюбелі (кріплення у стіну).

Висновки до розділу 2

Процес створення дизайн-проєкту потребує від дизайнера чіткого дотримання завдання, поставленого перед ним.

Виконавець проєктних художньо-конструкторських робіт у своїй проєктній діяльності повинен дотримуватися певних етапів. Відповідно, на першому етапі – постановка технічного завдання та затвердження теми кваліфікаційного проєкту, було встановлено технічне завдання та затверджено тему роботи.

З'ясовано, що весь технологічний процес створення дизайн-проєкту супроводжується постійною розробкою та коригуванням композиційного вирішення. На всіх етапах художнього конструювання, починаючи з технічного завдання і закінчуючи експертизою дослідного зразка, дизайнер весь час звертається до вдосконалення композиційного оформлення інтер'єру. Керуючись прототипами та аналогами, його ергономічними та естетичними

вимогами, дизайнер увесь час аналізує композиційне вирішення інтер'єру, доводячи проєкт до досконалості.

На етапі роботи над ескізним було представлено декілька варіантів ескізів у яких було відображено декілька варіантів дизайну інтер'єру. Зокрема, підкреслено специфіку та цілі приміщення за допомогою настінного живопису.

Проєкт виконано з урахуванням естетичних та ергономічних вимоги до кваліфікаційного проєкту та встановлено відповідно до задуму в інтер'єрі приміщення.

Задля виготовлення кваліфікаційного проєкту використовувалися такі матеріали як: хромові металеві труби, угловий тип з'єднання між трубами, кріплення для труб (до стіни та підлоги), два дзеркала та два набори кріплень для них, завіса для ширми і кріплення для неї у вигляді липучок, дві полиці та кріплення (до стіни), а також дюбелі (кріплення у стіну).

Відтак, на кваліфікаційному проєкті представлено костюмерну двостороннього (паралельного) типу у мінімалістичному стилі з каркасною системою збереження речей. Задля більш ергономічного застосування приміщення було встановлено такі елементи як: ширма, дзеркала та полиці для зберігання аксесуарів.

ВИСНОВКИ

Під час виконання кваліфікаційного проєкту здійснено аналіз фахової літератури, технічної документації та методичних матеріалів з тематики дослідження. Таким чином було з'ясовано, що костюмерні поділяються на чотири типи: лінійна, кутова, П-подібна та двостороння (паралельна).

Було визначено вимоги до проєктування костюмерної: на наявність вентиляційної системи та системи освітлення. Вони забезпечують надійне збереження одягу та зручний пошук потрібного елемента.

Встановлено, що композиційні пошуки та технологічні розробки проєктування інтер'єру відіграють важливу роль, визначають стиль, характер та оригінальність проєкту.

На основі аналізу аналогів виявлено особливості композиційного наповнення інтер'єру костюмерної, вони поділяються на такі види: каркасна, панельна, сітчаста або корпусна система. Ці види композиції підпорядковуються також дії законів, які визначають гармонійність та естетичність сприйняття інтер'єру глядачем – законам масштабу, пропорційності та контрасту – і відтворюються, переважно, у симетричних, статичних, динамічних, ритмічних та інших композиціях.

Розробивши комплексний проєкт, було представлено декілька варіантів ескізів у яких було відображено, відповідно до естетичних та ергономічних вимог, декілька варіантів дизайну інтер'єру. Зокрема, підкреслено специфіку та цілі приміщення за допомогою настінного живопису.

У процесі роботи з'ясовано, що задля проєктування інтер'єру невеликих приміщень краще використовувати пастельні відтінки, оскільки вони візуально додають простору та передають спокійний емоційний стан. Також було вирішено використовувати елементи меблів із світлого матеріалу або світлих відтінків деревини, щоб візуально не зменшувався простір.

Підводячи підсумки було вирішено встановити металевий каркас на одному рівні з ширмою. Полиці буде встановлено уздовж стін, на 10-15см. вище від каркасної системи. Матеріалом було обрано ЛДСП «Береза полярна», а саме світлого кольору. Дзеркала встановлено з двох сторін: одне – зі сторони вікна, а друге – прикріплено до дверей. Такий варіант встановлення елементів інтер'єру був обговорений та узгоджений із замовником для ергономічного використання простору в приміщенні.

Отже, мета дослідження, що передбачала теоретичне обґрунтування процесу проєктування та виготовлення елементів інтер'єру костюмерної кафедри ДПМ та дизайну досягнута, а поставлені в ході дослідження завдання, виконано.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дэвид Л., Пентак С., Рамицан Н. Основы дизайна. Санкт-Петербург, 2018. 303 с.
2. Ковешникова Н.А. Дизайн : история и теория: учебник. Москва : ОмегаЛ, группа компаний, 2007. 356 с.
3. Непейвода. Как обустроить костюмерную в театре. 2016. URL: <https://art-assorty.ru/11456-kak-obustroit-kostyumernuyu-v-teatre.html>.
4. Жданова Ж. Дом мечты. Как создать идеальный интерьер. Москва : АСТ, 2018. 256 с.
5. Медведев В.Ю. Сущность дизайна: теоретические основы дизайна. Санкт-Петербург, 2009. 106 с.
6. Рунге В.Ф., Сеньковский В.В. Основы теории и методологии дизайна: учебное пособие. Москва : МЗ-Пресс, 2003. 252 с.
7. Главацких Л.Ю. Специальное оборудование в интерьере: учебное пособие. Волгоград : ВолгГАСУ, 2011.
8. Череватенко С.А., Череватенко М.Г., Гога Я.Ю. Современный ремонт и дизайн квартиры, дома, дачи и коттеджа. Харьков – Белгород: Клуб Семейного Досуга, 2011. 352 с.
9. Шепелев А.М. Изготовление мебели своими руками. Москва : Агропромиздат, 1991. 228 с.
10. Иванова Е.В. Производство объектов дизайна. Светильники: лекции по предмету. Казахстан : ПГУ, 2011. 4 с.
11. Грязева С.А. Эргономика. Москва, 2011. 67 с.
12. Соррэл К. Пространство и свет в современном интерьере. Москва : Кладезь Букс, 2005. 140 с.
13. Рыженко В.И. Отделка стен современными материалами: справочник. Москва : Издательство Оникс, 2006. 32 с.
14. Васильева П.В. Цветовая гармония интерьера. Санкт-Петербург : Издательский дом «Ниола 21-й век», 2006. 127 с.

15. Кейхилл К. Стеллажи и полки в интерьере: практическое руководство. Москва : НИОЛА-Пресс, 2009. 31 с.
16. Михайлов С., Кулеева Л. Основы дизайна: учебник. Казань : Новое знание, 1999. 240 с.
17. Керимов Т. Зеркала в интерьере. Баку, 2011. 23 с.
18. Цвет в интерьере: методические указания. Красноярск, 2010. 32 с.
19. Грищук О. Система хранения вещей в гардеробной – виды, сборка своими руками системы Леруа пошагово. URL: <https://remont-book.com/sistema-xraneniya-veshhej-v-garderobnoj>. (дата звернения: 28.05.2020).
20. Шабалина Т. Обустройство костюмерной в театре. Закулисы театра: там, где создаётся искусство костюмер в доме культуры. URL: <https://poluby.ru/person/obustroistvo-kostyumernoi-v-teatre-zakulise-teatra-tam-gde>. (дата звернения: 17.05.2020).
21. Хранение костюмов, декораций. Обустройство костюмерной в театре. 2019. URL: <https://axtor.ru/hranenie-kostyumov-dekoracii-obustroistvo-kostyumernoi-v-teatre-v-kakih>. (дата звернения: 25.04.2020).
22. Christine M. Piotrowski. Professional Practice for Interior Designers. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=B2KCv2fx8qEC&pg...> (дата звернения: 05.03.2020).
23. David Aouad. New Academic and Professional Challenges in Interior Design: Minimizing the Schism. URL: https://www.researchgate.net/publication/262348929_New_Academic_and_Professional_Challenges_in_Interior_Design_Minimizing_the_Schism. (дата звернения: 28.05.2020).
24. Hollie Bowden. Digital platforms and technologies are changing the landscape of the interior design industry. URL: <https://www.independent.co.uk/life-style/design/interior-design-digital-technologies-thrift-vintage-travel-a8956866.html>. (дата звернения: 05.05.2020).

25. Jesse Dorris. Designers and Architects Find New Ways to Adapt. URL: <https://www.interiordesign.net/articles/17888-designers-and-architects-find-new-ways-to-adapt>. (дата звернення: 15.04.2020).

26. National Council for Interior Design Qualification. *NCIDQ Definition of Interior Design*. 2008. URL: <http://www.ncidq.org/who/definition.htm>. (дата звернення: 25.04.2020).

27. Nupur Patwa. Issues Facing Interior Design Education in the Twenty-First Century. URL: https://www.academia.edu/1609725/Issues_Facing_Interior_Design_Education_in_the_Twenty-First_Century. (дата звернення: 17.04.2020).

ДОДАТКИ

Додаток А

Лінійна (одностороння) костюмерна

Додаток Б
Кутова костюмерна

Додаток В
П-подібна костюмерна

Додаток Г
Двостороння (паралельна) костюмерна

Додаток Д
Використання сітчастої конструкції в проектуванні
елементів інтер'єру костюмерної

Додаток Е

Використання конструкції корпусного типу в проектуванні елементів інтер'єру костюмерної

Додаток Є
Використання конструкції панельного типу в проектуванні
елементів інтер'єру костюмерної

Додаток Ж

Використання конструкції каркасного типу в проектуванні елементів інтер'єру костюмерної

Додаток 3
Використання конструкції модульного типу в проектуванні
елементів інтер'єру костюмерної

Додаток И

Ескізи інтер'єру костюмерної

Рис. 1. Ескіз №1

Рис. 2. Ескіз №2

Рис. 3. Ескіз №3

Рис. 4. Ескіз №4

Рис. 5. Ескіз №5